

Lezen Marcus 11:1-18

Lieve gemeente,

Ter illustratie van de intocht in Jeruzalem heb ik een kopie van een fresco meegenomen van de Italiaanse schilder Giotto. De afbeelding is te zien in de Arenakapel in Padua en werd rond 1310 na Christus geschilderd. Hij was baanbrekend in zijn werk door niet langer figuren stilistisch weer te geven, maar natuurgetrouw. En dat zie je!

De intocht in Jeruzalem is een belangrijk moment in het leven van Jezus. Alle Evangelisten beschrijven het. Het is een scharnierpunt tussen de drie jaren van onderwijs en optreden en de dagen van geweld, verraad en dood die voor hem liggen. We zien op deze afbeelding Jezus

met grote waardigheid zijn kruisiging tegemoet rijden.

De kunstenaar heeft Jezus in het **centrum** van de compositie gezet, de discipelen aan de linkerkant en de menigte die de stad uitstroomt aan de rechterkant.

De discipelen staan dicht op elkaar gepakt aan de linkerkant. Ze staan stokstijf bij elkaar en vormen een opeengepakte groep. Ze kijken behoedzaam naar de menigte. En niet zonder reden! Ze hebben drie keer van Jezus gehoord dat hij gearresteerd en gedood zal worden in Jeruzalem. Ze zijn ongetwijfeld bang voor Jezus en voor zichzelf. De toekomst is onbestemd.

De groep mensen uit de stad is anders weergegeven. Ze staan in een grotere ruimte en ieders gezicht is duidelijk zichtbaar. Ze zijn in beweging als ze de stad uitstromen om hun Koning te begroeten. Men klimt in bomen en breekt takken af, een man spreidt plechtig zijn mantel op de weg als een geïmproviseerde rode loper voor deze hoogwaardigheidsbekleder. Twee anderen zijn net bezig hun mantel uit te trekken en weer een ander zwaait met een palmtak. Hun monden zijn open en we kunnen hen haast horen roepen: 'Hosanna! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David. Hosanna in de hemel!' De groep begrijpt wie Jezus is en brengt dat onder woorden met Psalm 118. Het Hebreeuwse woord Hosanna wat betekent 'Heer geef heil' is in de tijd van het NT een uitdrukking van lofprijs geworden en zo geldt dat ook voor ons.

Er wordt ook een belangrijke lijn gevormd door de menigte die uit de poort komt en de nek van de ezel, uitlopend op Jezus. Hij vormt echt het centrum!

De ezel speelt ook een belangrijke rol in deze fresco. Hij is relatief groot en afgebeeld in het midden van de schildering. Ze stapt moedig en gehoorzaam voort, Jezus dragend als de trouwe dienaar van God. De ogen van de ezel zijn vol goedheid en intelligentie. Ze is zich zichtbaar bewust - in tegenstelling tot de leerlingen en de groep uit Jeruzalem - wat hier gaande is.

Wat leuk is om waar te nemen, is, dat Giotto ons het gevoel geeft heel dicht bij alle actie betrokken te zijn, alsof we er zelf aan deelnemen. Hoe doet hij dit?

Hij laat de hele scène op de voorgrond afspelen. De geschilderde ruimte lijkt over te lopen in de ruimte waarin wij als toeschouwers ons bevinden. Het lijkt alsof Jezus vlak voor ons aan ons voorbijtrekt, alsof wijzelf in het tafereel worden opgenomen en meegenomen.

En hoe zijn we erin opgenomen?

Daarbij helpt de **ezel** ons.

Een dergelijke optocht paste goed in de cultuur van de tijd van Jezus. Als een belangrijke persoon een stad aandeed dan werd hij binnengehaald door juichende menigtes. Jezus wijkt op een belangrijk punt af van de draaiboeken. Hij kwam niet binnen op een sterk oorlogspaard zoals in die tijd gebruikelijk; hij zat op een *poolos*, dat is een veulen, een jonge ezel. Hier rijdt Jezus Christus, de Koning vol gezaghebbende, wonderbaarlijke macht, de stad binnen op een veulen. Andere Evangelisten verbinden dat met **nederigheid**, naar de profetie uit Zacharia 9:9.

Jezus had geen moeite om majesteit en nederigheid samen te laten gaan in zijn persoon, glorie en zachtmoedigheid. De uitersten in zijn karakter gaven Hem geen morele inzinking.

Jezus wist alles wat Hem te wachten stond. Driemaal had Hij zijn leerlingen al geïnformeerd dat Hij zal gaan lijden en sterven en ook opstaan uit de dood. Onbevreesd gaat Hij dit alles tegemoet.

Dit is onze HEER Jezus Christus!

Zo juichen we voor HEM.

Het woord uit Zacharia 9:9 is vol betekenis: 'Juich, Sion, Jeruzalem, schreeuw het uit van vreugde! Je koning is in aantocht, bekleed met gerechtigheid en zege. Nederig komt hij aanrijden op een ezel, op een hengstveulen, het jong van een ezelin.' De profeet roept de joden op om het uit te roepen van vreugde en de Koning te verwelkomen die hen zal verlossen. Het karakter van deze Koning wordt beschreven. Hij is rechtvaardig en zonder enige vorm van onrechtvaardigheid. Hij alleen brengt verlossing, bevrijding van zonden en van wat knelt en tot slaaf maakt. Hij komt de macht van de duivel en de dood verbreken; Hij brengt genezing, hoop en vrede!

Nog één blik op het fresco: het is interessant om op te merken dat de man in de boom aan de rechterkant zijn armen in de houding van een gekruisigde uitstrekt; hiermee suggereert Giotto stilzwijgend wat de uiteindelijke uitkomst van Jezus' binnenkomst in Jeruzalem zal zijn. Hij zal sterven aan het kruis.

Jezus gaat rechtstreeks naar de tempel, zo lezen we in vers 11. Dat is het eerste en grote gebouw als je in die tijd vanaf de Olijfberg naar beneden reed en de stad inging. Jezus gaat er binnen en rust er uit. Hij neemt alles in ogenschouw. Hier zei Hij jaren geleden tegen zijn moeder: 'weet je, Ik moet bezig zijn met de dingen van mijn Vader'. Hij was er thuis. Thuis bij zijn Vader. Hij was er graag. Met zijn volgelingen, de Joden, de heidenen.

En hoe gaat het verhaal verder?

En Jezus kwam dagelijks in de tempel en loofde God en iedereen hield

van Hem?

Nee! Levensgroot valt de verwerping door Jeruzalem als een schaduw over Jezus heen wanneer Hij, vanwege het ontbreken van elke ontvangst, 's avonds zelf moet zorgen voor nachtlogies in het dorpje Bethanië. De aankomst van de Koning eindigt op deze dag met een eenzame terugreis naar Bethanië, slechts begeleid door de 12 leerlingen.

Denk je eens in hoe Petrus, Johannes en Bartolomeus zich gevoeld hebben die middag; Judas die steeds bozer werd en Thomas die steeds moedelozer werd.

Wat hebben ze tegen elkaar gezegd? Zoiets van: ik dacht dat het vandaag een doorbraak zou worden. Weg dreiging, weg somberheid, kom Koninkrijk, kom zorgeloosheid, kom blijmoedigheid. Niets van dit alles! De sfeer is eerder verslechterd! De spanning groter geworden.

Weer naar Bethanië! Genieten van de liefdevolle gastvrijheid van Martha, Maria en Lazarus.

Nou ja, genieten

Jezus wil dan de ogen van de discipelen openen.

Op hun tocht naar Jeruzalem komen ze voorbij een vijgenboom.

Vijgenbomen in het Midden-Oosten droegen twee soorten vrucht. Als de bladeren in het voorjaar uitliepen, voordat er vijgen aan kwamen, zaten er bepaalde knoppen aan de takken en die goed eetbaar waren. Reizigers hielden ervan om ze te plukken en onderweg op te eten. Als je een vijgenboom tegenkwam waarvan de bladeren al uitliepen, maar waaraan deze heerlijke knoppen niet zaten, wist je dat er iets mis was. Dan was de boom ziek of zelfs aan het afsterven. Groei zonder vrucht was een teken van bederf. Jezus laat hier zien dat dát hier het geval is. En bedenk daarbij dat dit gebeurt tussen zijn intocht in Jeruzalem en het aankomen in de tempel en zijn terugkeer de dag daarop. Jezus geeft bij deze vijgenboom aanschouwelijk onderwijs. Het is een gelijkenis tegen lege religiositeit met de vijgenboom als visueel hulpmiddel. In welke zin?

Jezus was onderweg naar de tempel, een plek vol religieuze drukte: gesprek, discussie, transacties. Maar niemand was aan het bidden. Er gebeurde van alles, activiteiten, drukte; maar geen verlangen naar God, geen verbonden-zijn met God; geen gebed: neem mijn hart, verander mij!

Jezus zegt dan dat Hij meer wil dan drukte; hij wil een verandering van karakter die alleen plaatsvindt als je beseft dat er voor je betaald wordt en betaald is. Dat dat de lijn is die nu is ingezet door Jezus als Hij intocht in Jeruzalem houdt. Hij gaat de prijs voor onze vergeving betalen. Hij gaat onderdoor aan de angst van de hel. Jezus zoekt naar verlangen naar God, uitgedrukt in het gebed.

Dan gaat Jezus de tempel binnen. Als je de tempelpoort doorging, kwam je eerst in de voorhof van de heidenen, de *ethnè* in het Grieks of de 'volken'. Dit was de enige plek waar niet-Joden mochten komen. Het besloeg het grootste deel van de tempel en alle handelsondernemingen in Jeruzalem hadden hier een plekje. Drommen mensen om stallen met dieren; marktkramen; wisseltafels waar buitenlands geld gewisseld werd. Josefus, de historicus van toen, vertelt dat er in de week van Pesach jaarlijks 255.000 lammeren werden verkocht en geofferd op de binnenplaats van de tempel. Wat een drukte en bedrijvigheid en lawaai. En dit was de plek waar de heidenen God zouden vinden door in stilte te denken en te bidden.

Jezus reageert heftig op dit anti-verlangen naar God door de kramen omver te gooien en in te grijpen. En Hij motiveert dat met een woord van Jesaja waar God zegt: 'Mijn huis moet voor alle volken een huis van gebed zijn'.

Jezus kent het hart van God de Vader. God die ernaar verlangt dat mensen met Hem verbonden zijn. Hoe? Door gebed. Persoonlijk gebed; kringgebed; publiek gebed. Maar nooit als uiting van religiositeit; dat is bidden in jezelf of bidden met mensen **zonder dat je verbonden bent met God, als je Vader, je bron van al het goede.**

Soms is het nodig om schoonmaak te houden. Of beter gezegd: dat Jezus ons schoonmaak. Er is geen klus te groot voor Hem. Dat enorme tempelplein in Jeruzalem neemt Hij voor zijn rekening en niemand houdt Hem tegen. Schoonmaak omdat er soms een teveel aan afleiding is; teveel drukte; teveel gedoe.

We kunnen niet zonder gebed, praten met God. En: je vindt rust en vrede in de verbondenheid met Hem. En: je wordt meer wie je bent, - zoals God je heeft bedoeld - als je dat aan God voorlegt in een verlangen: neem mijn leven, neem mijn verlangen.

Ik hoop dat in ons leven, in onze gemeente gebeurt wat er in vers 18 staat: het volk was in de ban van zijn onderricht. Want Jezus realiseert wat Hij leert. Daarvoor betaalde Hij de prijs van zijn leven.

Amen